

Israeli Archive Doc. #3688/5

From: J. Tkoa

Subject: The Bnot Ya'akov Canal--Report #17

A detailed report of the happenings between Sept. 14, 1953 and Sept. 16, 1953. Four points are addressed:

- 1) General Bennike's tour of the work area from Syria.
- 2) The refusal of the French, American, and British military attaches to visit the work area.
- 3) A description of problems with obtaining machinery to work on the project.
- 4) The first report in the newspapers of the Bnot Ya'akov Canal project.

משרד החוץ

ירושלים, ח" כחשרי חשי"ד
17 בספטמבר 1953

691503/11

17-1

אל: שר החוץ.

המנכ"ל, ד"ר ל. כהן.
שגרירות ישראל, ואשינגטון, המטלחה לאו"ם.
מר לנבי, מו רוען, מר רפאל.
מר בנדור, מר כץ, מר אילן.

מאת: י. חקוע.

הנדון: חלח גשר כנות יעקב

1. כ-14.9.53 עבר בגרל כניקה את הגבול נדרכו לדמשק. הגברל החעככ בגדה המזרחית של הירדן וסייר כלווית קצינים טוריים כשטו גשר כנות יעקב. כין היתר נראה גם כקרכת חחנת קמת הנמצאת כמרחק מסוים מהגשר. יש לציין כי החחנה מופעלת על ידי מי הירדן המוכאים כצנור מנקודה צפונית למקום מפעל חלח כנות יעקב. העבודה כצד הישראלי לא חשפענה על זרימת המים לחחנה. עובדה זו הוסכרה כזמנו לגברל כניקה על ידי נציגי ישראל.
2. כ-14.9.53 דחו הנספחים הצכאיים של ארה"כ, כריסניה, וצרפון הזמנה לכקר כשטו העבודות. כין היתר הושמעה חגונה כי כעית העבודות הינה מענינו של או"ם. כקשר עם זה הזכירו כי לפני שכועות מספר החנגד יו"ר וועדת שכיתח הנשק ישראלית מצרית לכקורם כאזור המפורז של עוג"ה. (יש לציין כי לאזור מקרה זה החנצל היו"ר כפני ס/אלוף שלוו וטען כי כוונתו היחה רק להכטיח כי פרט לנספחים הצכאיים ומלוויהם הישראלים לא יכנסו אנשי צבא אחרים לשטח האזור המפורז).
3. הודיעוני משטח העבודות כי "סולל כונה" טרם סיפק את כל המכונות אשר הוכסחו, ומשוט כך כלתי אפשרי לכצע את העבודה כמלוא הקצב. כ-15.9.53 פניחי למר וילנסקי מהנהלת "סולל כונה" מחיפה, הכעתי את ענין משרד החוץ כמפעל וכקשחיו לתח עדיפות לאספקה כמכונות לעבודות המתנהלות כשטו הירדן. מר וילנסקי הכטיח כי הוא מעריך את חשיכוו המפעל, ויעשה כמיטב יכולתו על מנח להגיש מלוא העורה. לפי דכריו המכונות הדרושות חגענה לשטח העבודה עוד כסוף שכוע זה.
4. כ-16.9.53 הופיעה כעחונות הידיעה הראשונה על מפעל חלח כנות יעקב. לפי ידיעה אשר הועכרה על ידי סוכנות הידיעות הצרפתית מדמשק, הגישה טוריה מחאות נגד מפעל זה למשרדי החוץ של ארה"כ, כריסניה, וצרפת. המנכ"ל סיכה עם הרמטכ"ל כי לעו עחה אין לשנות את החלסתנו לנקט כאמצעים לאפול הידיעות הידיעות כדכר המפעל. השיקול העקרי לכך היה הרצון למנוע ויכוח עם סוריה מעל זפי העחונות, דכר אשר כשלב זה אין כו חועלות לפעולותינו המדיניות ועלול רק להקשות על נציגי או"ם להגיע לידי החלטה נוחה לנו כקשר למפעל.

ככרכה,

ית/ור

21

ירושלים, ח" כחשרי תשי"ד
17 כספסמבר 1953

אל: שר החוץ.
המנכ"ל, ד"ר ל. כהן.
שגרירות ישראל, ואש"מ, המסלחת לאו"ם.
מר לכני, מר העזון, מר וצ'ל.
מר כנדור, מר כץ, מר אי"ן.
מאת: י. חקוע.

הגדרון: תעלה גשר כנוח יעקב

1. כ-14.9.53 עבר גנרל כניקה את הגבול כדרכו לדמשק. הגנרל התעכב בגדה המזרחית של הירדן וסייר כלווייה קצינים סוריים כשם גשר כנוח יעקב. בין היתר נראה גם בקרבת חחנת קמח הנמצאת במרחק מסוים מהגשר. יש לציין כי החחנה מופעלת על ידי מי הירדן המובאים כצנור מנקודה צפונית למקום מפעל תעלת כנוח יעקב. העבודה כצד הישראלי לא חשפנה על זרימת המים לחחנה. עובדה זו הוסברה כזמנו לגנרל כניקה על ידי נציגי ישראל.

2. כ-14.9.53 דחו הנספחים הצכאיים של ארה"כ, כריסניה, וצרפת הזמנה לבקר בשטח העבודות. בין היתר הושמעה תגובה כי בעיה העבודה הייתה מענינו של או"ם. בקשר עם זה הוזכרו כי לפני שבועות מספר התנגד יו"ר אוועדת שביתת הנשק 'המזרחית' מצריה לבקורם באזור המפורז של עוג"ב. (יש לציין כי לאחר מקרה זה התנצל היו"ר בפני ס/אלוף שלוו וטען כי כוונתו הייתה רק להכטיח כי פרס לנספחים הצכאיים ומלווייהם הישראלים לא יכנסו אנשי צבא אחרים לשטח האזור המפורז).

3. הודיעונו ~~ששטח~~ העבודות כי "סולל כונה" טרם סיפק את כל המכונות אשר הוכסחו, ומשום כך כלתי אפשרי לכצע את העבודה כמלוא הקצב. ב-15.9.53 פניתי למר וילנסקי מהנהלת "סולל כונה" בחיפה, הכעתי את ענין משרד החוץ כמפעל ובקשתיו לתח עדיפות לאספקת ממכונות לעבודות הסתנהלות כשם הירדן. מר וילנסקי הכטיח כי הוא מעריך את חשיבות המפעל, ויעשה כמיטב יכולתו על מנת להגיש מלוא העזרה. לפי דבריו המכונות הדרושות הגענה לשטח העבודה עוד בסוף שבוע זה.

4. כ-16.9.53 הופיעה כעחונות הידיעה הראשונה על מפעל תעלת כנוח יעקב. לפי ידיעה אשר הועברה על ידי סוכנות הידיעות הצרפתית מדמשק, הגישה סוריה מחאות נגד מפעל זה למשרדי החוץ של ארה"כ, כריסניה, וצרפת. המנכ"ל סיכם עם הרמטכ"ל כי לעת עתה אין לשנות את החלטתנו לנקט כאמצעים לאפול הידיעות לאפול הידיעות בדבר המפעל. השיקול העקרי לכך היה הרצון למנוע ויכוח עם סוריה מעל דפי העחונות, דבר אשר כשלכ זה אין בו תועלת בפעולותינו המדיניות ועלול רק להקשות על נציגי או"ם להביע לידו החלטה נוחה לנו כקשר למפעל.

